N°. 202. | NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT. | 1853.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f [illegible] in het jaar; die van de Courant alleen f 20, en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 27 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 23sten Augustus 1853, n°. 52 en 53, zijn benoemd:

tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Overijssel, jhr. mr. *J. W. van Thije Hannes*, thans officier bij de arrondissements-regtbank te Almelo, en

tot kantonregter te Zaltbommel, mr. *J. G. Thooft*, advocaat aldaar.

Door den Minister van Marine worden, met den eersten September aanstaande, benoemd tot adelborsten voor de eigenlijke zeedienst bij de Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt te Breda:

S. Kraijenhoff en

H. S. van Walrée.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Ten behoeve van de noodlijdenden in de Molukko's, die, ten gevolge van aard- en zeebevingen, in November 1852, in hunne bezittingen zijn getroffen, is bij het Departement van Kolonien ontvangen (met inbegrip der giften van Z. M. den Koning en Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, — zie *Staats-courant* van 12 Julij jl., n°. 162 — en van die vermeld in de *Staats-courant* van 19 Mei jl., n°. 116):

door tusschenkomst van HH. Commissarissen des Konings in de provincien:

Noordbraband	f	35.50	
Gelderland		483.12	
Zuidholland		50.50	
Noordholland		4951.57	
Zeeland		416.66	
Utrecht		155.52½	
Friesland		546.05	
Overijssel		158.26½	
Groningen		535.54	
Drenthe		57.85	
in het hertogdom *Limburg*		20.59	
			f 7411.17

door tusschenkomst van HH. Burgemeesteren der gemeenten:

Schoonhoven	f	25.00	
Giessendam		20.60½	
Reeuwijk		14.00	
Hazerswoude		35.20	
			94.80½
en bij het *Departement van Kolonien* regtstreeks			1790.00
Totaal tot 22 Augustus 1853			f 9295.97½

's Gravenhage, den 24sten Augustus 1853.

De Minister van Kolonien,
Chs. F. Pahud.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Te Weenen zijn particuliere berigten uit Konstantinopel van den 15den dezer ontvangen, volgens welke, voor zooveel toen aldaar bekend geworden was, de nota der vier mogenheden betreffende het Turksch-Russisch geschil, door den Sultan nog niet bepaaldelijk was aangenomen.

De *Oesterreichische Correspondenz*, een half-officieel orgaan der Oostenrijksche regering, zegt in haar nommer van den 23sten dezer:

» Door velerlei woelingen was in den laatsten tijd in Servie de weg gebaand voor eene beweging die de rust dezer aan onze grenzen palende landstreek in gevaar gebragt, en de vreedzame vereffening van het Turksch-Russisch geschil moeijelijker gemaakt zou hebben. Getrouw aan hare verhevene roeping om de bestaande regten en het souvereine gezag van bevriende mogendheden zooveel doenlijk te schragen en daardoor Europa voor nieuwe politieke verwikkelingen te behoeden, had de Oostenrijksche regering eenige troepen aan de Servische grenzen vereenigd. Meer is voor het beoogde doel niet noodig geweest: volgens de thans ontvangen berigten schijnt het dat in Servie vooreerst geene schending der bestaande volkenregtelijke schikkingen noch storing der rust te vreezen is. De Porte, geheel overtuigd van Oostenrijks zuivere bedoelingen en goede trouw in deze aangelegenheid, moet, naar men verneemt, van het zenden van Turksche troepen naar Servie afgezien hebben; en ook de Servische regering vindt geene reden meer om militaire toerustingen te maken. De zending naar Servie van een der aan het Russische gezantschap te Weenen verbonden personen, den heer Fonton, had insgelijks ten doel rustverstoringen voor te komen; zijne bemoeijingen zullen de goede werking der door de Oostenrijksche regering gedane stappen bevestigen, en van de overeenstemmende welwillende bedoelingen van Rusland en Oostenrijk ten aanzien van Servie op de plaats zelve doen blijken."

ITALIE.

Volgens een telegraphisch berigt uit Weenen van jl. Woensdag heeft het Oostenrijksche gouvernement onderscheiden gewigtige besluiten betreffende het bestuur over zijn Italiaansch gebied genomen. De staat van beleg waaraan een groot deel der bevolking van Lombardije en het Venetiaansche sedert lang onderworpen is, wordt verzacht en beperkt, zoodat nu een tijdvak van overgang tot de herstelling van den gewonen staat van zaken aanvangt. De maarschalk Radetsky zal het hoofd van het algemeen bestuur blijven; maar onder zijne leiding zullen de burgerlijke aangelegenheden door den graaf Rechberg, de militaire door den luitenant-veldmaarschalk Nobili worden bestierd.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* van den 24sten dezer behelst een schrijven van den minister van eeredienst aan de aartsbisschoppen en bisschoppen des lands, waarin hij, in het belang der godsdienst en der kunst beide, hunne begunstiging verzoekt voor eene te Parijs door een particulier met subsidien uit de schatkist op te rigten school tot het aankweeken van kerkelijke toonkunstenaren. » De godsdienstige muziek — zoo schrijft de minister — welke zooveel luister aan de plegtigheden der eeredienst bijzet, heeft het gewijde karakter verloren, waardoor zij zich van ouds onderscheidde. Haar verval is vooral toe te schrijven aan het gemis van bijzondere scholen voor dezen tak der kunst, en aan de noodzakelijkheid waarin de kerk zich thans bevindt om hare organisten, hare zangers, hare kapelmeesters en toondichters aan het schouwtooneel te ontleenen. Thans zal er eene poging worden gedaan om aan onze tempels echte kerkmuziek en voor hare dienst gevormde kunstenaren te schenken. Het plan is reeds door den aartsbisschop van Parijs en door de pastoors dezer stad goedgekeurd. Het onderwijs zal gegeven worden onder toezigt der geestelijkheid en ook, zooveel noodig, taal- en letterkunde omvatten. De nieuwe school is bestemd om het geheele muzikale personeel onzer domkerken te vormen, den koorknaap zoowel als den steller van muziekstukken."

— Te Havre worden thans van regeringswege proeven genomen met een in Noord-Amerika naar de vinding van den heer Ericsson vervaardigden toestel tot voortstuwing door de uitzettende kracht van verhitte dampkringslucht.

BELGIE.

Te Parijs is dezer dagen een vlugschrift van een ongenoemd schrijver uitgekomen getiteld: » Belgie en het Oostenrijksche huwelijk." Aan dit geschrift wordt in Belgie eenig politiek gewigt gehecht omdat het terstond door een der ministeriele Parijsche bladen, den *Constitutionnel*, in een breedvoerig artikel is aangekondigd. Het genoemde blad geeft in zijn nommer van den 24sten dezer een overzigt van den inhoud van het geschrift, en zegt verder:

» De schrijver gaat uit van het denkbeeld dat voor Belgie de inlijving in een of anderen naburigen Staat eene behoefte is; zijns oordeels is het ook het onvermijdelijke lot van Belgie te eeniger tijd door eene groote mogendheid te worden ingezwolgen. Hij gelooft niet aan de onafhankelijkheid en het volksbestaan van Belgie, daar zij, blijkens eene eeuwenlange ondervinding, eene onmogelijkheid en eene hersenschim zijn. Hij betreurt dit ook niet: in die kunstmatige onafhankelijkheid, die lastige zelfstandigheid ziet hij geen heil voor het land, daar het sedert het een afzonderlijk en onzijdig Koningrijk geworden is, telkens zich naar den wil van andere Staten heeft moeten voegen, en door de wisselvallige tijdsomstandigheden steeds heen en weer geslingerd werd. Uit dit oogpunt betreurt hij het Oostenrijksche huwelijk, als strekkende om die kunstmatige onafhankelijkheid langer te doen stand houden en om Belgie de welwillendheid van Nederland, van Frankrijk, van Pruissen, van het Tolverbond te doen verliezen.

» Dat is de meening des schrijvers, een Belg van afkomst volgens den titel; en in de overtuiging dat voor Belgie de inlijving in een der naburige Staten op den duur onvermijdelijk is, wenscht hij in het stoffelijk en zedelijk belang zijns lands, dat Frankrijk de Staat zij waarin Belgie worde opgenomen.

» De toekomst van Belgie, gelijk van alle volken, ligt in Gods hand. Wij willen alzoo de toetsing der denkbeelden van den Belgischen schrijver aan onze lezers overlaten. Alleen deze opmerking willen wij ons veroorloven, dat Belgie in zijn eigen belang en zonder zijne onafhankelijkheid en zelfstandigheid op te geven, zorgen moet zich niet te uitsluitend in de armen van Duitschland te werpen en daardoor voor zijne handel en nijverheid de rijke en uitgestrekte markt van Frankrijk te sluiten."

De voornaamste Belgische bladen bestrijden de beweringen van den ongenoemden schrijver. De ministeriele *Indépendance* zegt dat de huwelijksverbindtenis eene verblijdende aaneensluiting der beide vorstenhuizen is maar dat zij in de politieke gesteldheid van Belgie noch binnen noch buiten 's lands verandering brengt.

Men weet dat Belgie nog over een definitief handelstraktaat met Frankrijk onderhandelt. Het bovengemelde artikel van het Parijsche ministeriele blad, en het feit dat het Fransche gouvernement bij de huwelijksplegtigheden te Brussel niet vertegenwoordigd is geworden maar het

vertrek van zijnen gezant naar Brussel heeft vertraagd, doen van de onderhandelingen niet veel goeds voor Belgie verwachten.

— Het Belgische regeringsblad van gisteren berigt het volgende:

» Het congres voor de zeevaartkunde, hetwelk op aansporing van den heer Maury, luitenant bij de zeemagt der Vereenigde Staten, te Brussel belegd was, is den 23sten dezer in het gebouw van het ministerie van binnenlandsche zaken bijeengekomen. Er waren tegenwoordig: voor de Vereenigde Staten de heer Maury; voor Nederland de luitenant-ter-zee Janssen; voor Rusland de kapitein von Gorkowenko; voor Frankrijk de heer Delamarche, ingenieur werkzaam bij de vervaardiging van zeekaarten; voor Portugal de heer Corréa, onderwijzer in de zeevaartkunde te Lissabon; voor Zweden de luitenant Petersen; voor Noorwegen de luitenant Ihlen; voor Belgie de kapitein Lahure en de hoogleeraar Quetelet. De afgevaardigde van het Engelsche gouvernement werd in den loop van den dag verwacht. De heer Quetelet is tot voorzitter verkozen, nietegenstaande deze den heer Maury voor het voorzitterschap aanbeval."

— De voorzitter der Belgische Kamer van Vertegenwoordigers, de heer Delfosse, heeft het feestmaal ten hove den 22sten dezer ter viering van het hooge huwelijk gegeven, niet bijgewoond. Het blijkt thans dat hij van de uitnoodiging geen gebruik heeft willen maken omdat hij den voorrang voor den kardinaal aartsbisschop van Mechelen en de overige prelaten wilde hebben, terwijl volgens de vroeger steeds gevolgde hofregelen een kardinaal, als een prins der kerk, onmiddellijk op de prinsen van den bloede volgen moest.

De heer Delfosse onderrigt geworden zijnde dat van dien regel thans niet zou worden afgeweken, oordeelde dat het constitutionele beginsel, de waardigheid en het regt der volksvertegenwoordiging hem verboden aan het feestmaal te verschijnen. De voorzitter van den Senaat, de prins de Ligne, is minder angstvallig geweest, en heeft beneden de prelaten plaats genomen aan 's Konings tafel.

De voorzitter van het bestuur der liberale hoogeschool van Brussel, de heer Verhaegen, heeft ook gemeend bij de huwelijks-plegtigheden een liberaal woord te moeten doen hooren; hij heeft de Belgische souvereinen uit het Oostenrijksche Huis niet wegens hunne vroomheid en gehechtheid aan de Katholijke Kerk, gelijk in zoo vele aanspraken geschiedde, maar wegens hunne verlichte vrijzinnigheid geroemd. » Nog heugt ons — zeide de heer Verhaegen — de welbeminde Keizerin die met vaste hand de misbruiken aantastte welke het moeijelijkst te bestrijden zijn, — Maria Theresia, die de pijnbank en de inquisitie afschafte, die het eerst in Belgie volksonderwijs door leeken deed geven, en die hare regering kenmerkte door verlichte zorg voor de volksopvoeding, voor landbouw en handel, voor de wetenschappen, letteren en kunsten. Nog heugt ons de wijsgeerige vorst die onvermoeid streefde naar de verwezenlijking der door den vooruitgang zijner eeuw aangewezen verbeteringen, en die nieuw leven gaf aan den geest door de drukpersvrijheid, aan het gemoed door de vrijheid van geweten, aan den arbeid en aan het gevoel van menschenwaarde door de beperking der leenheerlijke regten, door de vernietiging van het lijfeigenschap en door de afschaffing der leenheerlijke regtspraak. Eene huwelijksverbindtenis welke zulke herinneringen verlevendigt, moest wel aan de natie dierbaar zijn; en de Brusselsche hoogeschool dankt Uwe Majesteit daarvoor."

— Volgens de officiele opgave heeft de tarwe op de voornaamste graanmarkten des lands gedurende de afgeloopen week gemiddeld 25 fr. 35 per hectoliter gegolden en de rogge 15 fr. 42: dat is eene rijzing van 42 c. voor de tarwe en van 30 c. voor de rogge, in vergelijking met de officiele middenprijzen der voorafgegane week.

ENGELAND.

Dezer dagen is aan het Britsche Parlement van regeringswege het rapport medegedeeld, hetwelk onder dagteekening van den 12den dezer maand door het hoofdbestuur der gemengde Iersche volksscholen aan den Onderkoning van Ierland over het jaar 1852 is uitgebragt.

Het bevat onder andere de volgende opgaven, uit welke blijkt dat het Iersche schoolwezen zich nog steeds uitbreidt, en dat de onderscheiden gezindheden in evenredigheid tot hare talrijkheid van hetzelve gebruik maken.

Op het eind van het jaar 1852 waren er 4875 scholen met 544,604 scholieren in werking (dat is 171 scholen en 24,203 scholieren meer dan een jaar vroeger); gemiddeld kwam de helft van het getal ingeschreven scholieren ter schole. Buitendien werden toen nog 75 scholen opgerigt.

Voor het onderwijzend personeel is in 1852 aan jaarwedden, premien en gratificatien 82,964 L. st., betaald.

De normaalscholen te Dublin telden 1479 ingeschreven scholieren: daarvan behoorden 145 tot het Anglicaansche, 1311 tot het Roomsche, 21 tot het Presbyteriaansche en 2 tot het Israëlitische geloof.

Een aantal van 302 schoolonderwijzers en onderwijzeressen werden van wege en op kosten van het schoolbestuur opgeleid, namelijk 17 Anglicaansche, 43 Presbyterianen, 240 Roomsche en 2 Dissenters. Het geheele aantal der alzoo opgeleide personen sedert de stichting van het Iersche schoolwezen tot den 31sten December 1852, bedraagt 3420. Buiten de voormelde 302 personen zijn op de normaalscholen in 1852 nog 40 personen op eigen kosten tot den onderwijzersstand opgeleid.

Op het eind van 1852 waren, in verband met het Iersche schoolwezen, 26 modelscholen voor landbouwkundig onderrigt in volle werking, terwijl 3 andere weldra in werking zouden komen; het aantal landbouwscholen bedroeg 92 met 2355 leerlingen. Buitendien was van wege het schoolbestuur in 23 armenwerkhuizen onderwijs in de eerste beginselen van het landbedrijf gegeven.

Het aantal scholieren die gedurende het met den 31sten Maart 1852 geëindigde halfjaar op de schoollijsten der gemengde scholen ingeschreven stonden, bedroeg 24,684 Protestantsche, 424,717 Roomsche, 40,618 Presbyteriaansche en omstreeks 3000 die niet tot een bepaald kerkgenootschap behoorden.

Hoe groot het aandeel der Protestanten in het Iersche schoolwezen is, blijkt uit de volgende opgave: een derde gedeelte der leden van de plaatselijke schoolbesturen zijn Protestanten; een vierde van de scholen staan onder een Protestantsch bestuur; een zevende van de schoolgaande kinderen is Protestantsch; het onderwijzend personeel behoort voor een vijfde gedeelte tot dat kerkgenootschap; en de aanzoeken om ondersteuning tot het oprigten van nieuwe scholen kwamen voor een vierde gedeelte van Protestanten.

— Te New-York bevindt zich thans, gelijk reeds gemeld is, een persoon uit Schotland die beweert van de Schotsche graven van Stirling af te stammen en van hen ook een door het Britsche Parlement hun verleend regt te hebben overgeërfd om uitsluitend de visscherij uit te oefenen langs de kusten der Britsche kolonien in Noord-Amerika. In de Vereenigde Staten schijnen sommigen gezind om van die aanspraak een middel van verwering te maken in het geschil met Engeland over de visscherijen. In Engeland schijnt men er echter geen reden van bezorgdheid in te zien. Dezelfde persoon heeft vroeger beweerd als afstammeling der graven van Stirling geregtigd te zijn om in het Britsche Hoogerhuis te zitten; maar hij heeft die aanspraak niet voldoende kunnen staven, is althans destijds door het Hoogerhuis afgewezen. Dat in vroeger tijd aan de graven van Stirling door het Britsche Parlement aanzienlijke regten en bezittingen in Noord-Amerika verleend zijn, wordt niet ontkend; maar men beweert dat die beschikking des Parlements sedert lang ingetrokken of vervallen is, en dat in allen gevalle de persoon welke thans nog op die beschikking eene aanspraak grondt, niet bewezen heeft van het oude Schotsche gravenhuis af te stammen.

— Aan de Londensche Beurs heerschte jl. Woensdag eene vaster stemming in de Engelsche fondsenmarkt, daar de weêrsgesteldheid toen voor de werkzaamheden van den oogst weder gunstig scheen te worden. Aan de graanmarkt ging dien dag veel om, en bij beperkten toevoer werden er uitgebreide zaken gedaan. De prijs der tarwe is over het geheel weder iets gerezen. Ook voor garst en haver werd meer betaald, doch daarin ging weinig om.

NOORD-AMERIKA.

Een der voorname New-Yorksche dagbladen, de *Herald* van den 10den dezer, zegt dat het gouvernement te Washington toen nog geen het minste officieel berigt had ontvangen omtrent het gebeurde te Smyrna, alwaar een uitgeweken Hongaar, met een Noord-Amerikaanschen reispas op het hem ontzegde grondgebied van Turkije teruggekomen zijnde, aan Oostenrijks handen onttrokken werd door de dreigende tusschenkomst van den bevelhebber van een Noord-Amerikaansch oorlogsschip. Intusschen behelst een der Washingtonsche dagbladen, hetwelk als een onderhandsch orgaan van het gouvernement der Unie geldt, de *Union*, een artikel over de voorvallen te Smyrna, waarin het gewelddadig gedrag van den Noord-Amerikaanschen scheepsbevelhebber geprezen wordt. Volgens dat dagblad mogt hij niet alleen maar moest hij al de hem beschikbare middelen te werk stellen om Oostenrijks aanmatiging te keer te gaan, en had hij daartoe zelfs in eene vol handelsschepen liggende haven eener onzijdige mogendheid zijne vuurmonden mogen gebruiken, indien de Oostenrijksche consul niet tijdig toegegeven had.

— De heer Soulé, de nieuwe gezant der Vereenigde Staten bij de Spaansche regering, is in het begin dezer week te Parijs aangekomen, zich naar Madrid begevende om zijnen post te aanvaarden. Men twijfelt of hij door het Spaansche hof welwillend zal worden ontvangen, daar hij bekend staat als een ijverig voorstander van alle pogingen om Cuba door regtmatige middelen aan de Unie te hechten. Nog kort voor zijne inscheping te New-York ontving hij eene deputatie van Noord-Amerikaansche burgers en uitgeweken ingezetenen van Cuba, die hem kwam betuigen dat zij vele goede vruchten van zijne zending verwachtte voor de belangen en de regten der republiek. Hij antwoordde daarop, dat de magtige Noord-Amerikaansche natie zich door de grenzen van haar gebied benaauwd gevoelde; dat zijn hart warm klopte voor de verdrukte volken van het oude vaste land en voor allen die naar bevrijding en verbetering van hun lot smachtten; dat hij de regten van Noord-Amerikaansche burgers nimmer zou laten schenden; dat bij de bestaande spanning tusschen de Europesche mogendheden de beslissing van het lot der wereld in de hand der Unie lag enz. Hij bepaalde zich tot dergelijke algemeene betuigingen, maar wachtte zich wel een woord te zeggen tot voorkoming van misduidingen waartoe zijne woorden zich zoo wel leenden, en tot wegneming van verkeerde verwachtingen die zij konden opwekken.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 24 Augustus: Fransche 3 pcts. rente fr. 80.40; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 105.25.

Londen 24 Augustus: Engel. 3 pcts. gecons. $98^3/_8$, $98^1/_4$ pct.; — Nederl. $2^1/_2$ pcts. » pct.; — idem 4 pct. $98^1/_4$, $98^1/_2$ pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 26sten Augustus.*

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de Voorzitter berigt dat door de afdeelingen benoemd zijn;

tot hare voorzitters, de heeren: Cost Jordens, Borski, van Beeck Vollenhoven en Blankenheijm;

tot hare onder-voorzitters, de heeren: van Eijsinga, Insinger, van Nispen van Pannerden en van Rijckevorsel.

In deze zitting is ingekomen het op gisteren door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, dat naar de afdeelingen is verzonden om aldaar te worden onderzocht.

De commissie van rapporteurs voor de wets-ontwerpen;

tot naturalisatie van zeven en veertig personen;

tot het openen van een nieuwen termijn voor de formaliteiten bedoeld bij art. 9 der wet van 28 Julij 1852;

tot verlenging van den termijn bedoeld bij art. 293 der gemeentewet, en

tot verzekering der uitvoering van voorschriften van sommige plaatselijke verordeningen;

hebben hare verslagen ter tafel gebragt.

De Kamer heeft beslist dat over die wets-ontwerpen achtereenvolgens op aanstaanden Maandag, aan te vangen om één ure, zal beraadslaagd worden.

SERIES LECTIONUM, *in Academia Rheno-Trajectina inde a feriis Aestivis anni* CIƆIƆCCCLIII, *usque ad ferias Aestivas anni* CIƆIƆCCCLIV, *a Professoribus et Lectoribus habendarum, Rectore Gerardo Johanne Mulder.*

In FACULTATE MATHESEOS ET PHILOSOPHIAE NATURALIS.

Physicam experimentalem exponet R. VAN REES, diebus lunae, martis, mercurii, iovis et veneris, hora I.

Mechanicam analyticam R. VAN REES, diebus lunae, mercurii et veneris, hora XI.

Physicae mathematicae capita selecta R. VAN REES, diebus martis et iovis, hora XI.

Chemiam theoreticam G. I. MULDER, die lunae, hora X.

Chemiam generalem et applicatam, tam organicam quam anorganicam, tradet G. I. MULDER, diebus lunae, martis, mercurii et iovis, hora IX.

Chemiam physiologicam G. I. MULDER, die veneris, hora IX.

Chemiam analyticam G. I. MULDER, diebus lunae, martis, mercurii, iovis et veneris, hora XII.

Chemiam practicam G. I. MULDER, quotidie in Laboratorio chemico.

Botanices et Physiologiae plantarum elementa exponet C. A. BERGSMA, diebus lunae, martis et mercurii, hora XI.

Botanicam Historiam plantarum medicinalium C. A. BERGSMA, diebus lunae et martis, hora XII.

Anatomiam plantarum C. A. BERGSMA, diebus et horis auditoribus commodis.

Oeconomiam ruralem C. A. BERGSMA, diebus mercurii et saturni, hora XII, duce compendio suo: *Handboek voor de Vaderlandsche Landhuishoudkunde,* ed. Traj. ad Rhen. 1842.

Excursionibus Botanicis singulis hebdomadibus praeërit C. A. BERGSMA.

Zoölogiam docebit TH. G. VAN LIDTH DE JEUDE, diebus lunae et martis, hora X.

Anatomiam comparatam TH. G. VAN LIDTH DE JEUDE, die mercurii, hora X.

Anatomen et Physiologiam plantarum docebit P. HARTING, diebus lunae et iovis, hora pomeridiana II.

Exercitationibus in usu microscopii studiis zootomicis, phytotomicis et chemicis applicato quotidie praeërit P. HARTING.

Astronomiam theoreticam et practicam quater per dierum hebdomadem tradet A. S. RUEB, Astronomiae Lector, diebus et horis auditoribus commodis.

Astronomiam popularem, bis per dierum hebdomadem, A. S. RUEB, diebus et horis auditoribus commodis.

Elementa matheseos docebit C. H. D. BUYS BALLOT, ante ferias hiemales quotidie; post illas, diebus lunae, martis et mercurii, hora VIII.

Stereometriam, trigonometriam sphaericam et algebram ante ferias hiemales quater per dierum hebdomadem, hora X.

Geometriam descriptivam, post ferias hiemales, diebus lunae, martis et mercurii, hora XII.

Partes quasdam matheseos sublimioris tractabit, diebus lunae, mercurii, iovis et veneris, hora I.

Oryctognosiam exponet P. J. J. DE FREMERY, diebus lunae et martis, hora II.

Geologiam tradet P. J. J. DE FREMERY, diebus mercurii, iovis et veneris, hora II.

Geographiam physicam docebit P. J. J. DE FREMERY, bis per dierum hebdomadem, hora auditoribus commoda.

Exercitationibus mineralogicis praeërit P. J. J. DE FREMERY, die saturni, hora I: III.

In FACULTATE THEOLOGICA.

Encyclopaediam theologicam brevissimo conspectu tradet H. BOUMAN, die veneris, hora X.

In *Philosophiam de Deo,* sive *Theologiam Naturalem,* cum commilitonibus inquiret H. BOUMAN, diebus jovis et veneris, hora IX.

Critices ac *Criseos sacrae* leges et exempla tradere perget H. BOUMAN, diebus lunae, hora IX.

Hermeneuticae sacrae priorem partem tradet H. BOUMAN, die martis, hora IX.

Jeremiae Vaticinia selecta atque alia *Hebraeorum Carmina sacra* interpretari perget H. BOUMAN, die jovis, hora X.

Prioris ad Corinthios Epistolae capita postrema et *utramque ad Thessalonicenses Epistolam* explicabit H. BOUMAN, diebus lunae et martis, hora X.

Historiam Ecclesiae Christianae antiquam et mediam, duce *Compendio suo, Hist. Eccl.* Vol. I. enarrabit H. I. ROYAARDS, diebus lunae et martis, hora XII, et mercurii, hora II.

Jus Ecclesiasticum Nederlandicum, imprimis de vinculo civitatem inter et Ecclesiam hoc nostro tempore, exponet H. I. ROYAARDS, die iovis hora XII.

Patristicam docebit, duce *Chrestomathia Patristica,* a se edita, H. I. ROYAARDS, die iovis, hora I.

Theologiam dogmaticam tradet H. E. VINKE, diebus lunae, martis et iovis, hora XI.

Collocutionibus *de Catechesi Heidelbergensi,* cum commilitonibus habendis, vacabit H. E. VINKE, diebus iovis et veneris, hora II.

Ethicam Christianam docebit H. I. ROYAARDS, diebus lunae, martis et mercurii, hora I.

Theologiam pastoralem tradet H. E. VINKE, diebus martis, iovis et veneris, hora VIII.

Puerorum doctrinae Christianae initiis *erudiendorum* exercitationem instituet H. E. VINKE, die veneris, hora XI.

Commilitonibus, *orationes sacras* habentibus, praesides aderunt H. BOUMAN, H. I. ROYAARDS et H. E. VINKE, diebus et horis, tum sibi, tum commilitonibus maxime commodis.

Publicis *disputandi* exercitationibus praeërunt alternatim, hora commilitonibus commoda, H. BOUMAN, H. I. ROYAARDS et H. E. VINKE.

In FACULTATE IURIDICA.

Doctrinam Pandectarum MüHLENBRUCHIANAM e voll. II et III enarrabit A. C. HOLTIUS, diebus martis, mercurii, iovis et veneris, hora XII.

Exegeticas lectiones idem habebit die saturni, hora XII.

Institutiones Iustiniani interpretabitur B. J. L. DE GEER, diebus lunae, martis, mercurii, iovis, veneris et saturni, hora VIII.

Historiam Iuris Romani tradet B. J. L. DE GEER, diebus lunae, hora XII, iovis, hora X, et saturni, hora XII.

Encyclopaediam Iuris exponet B. J. L. DE GEER, diebus martis, mercurii et veneris, hora I.

Ius civile Nederlandicum docebit J. VAN HALL, die lunae, hora XII, diebus martis, mercurii et iovis, hora I.

Ius mercatorium et maritimum exponet J. VAN HALL, diebus lunae, mercurii et veneris, hora IX.

Rem iudiciariam et rationem procedendi in causis civilibus explicabit J. VAN HALL, diebus lunae, mercurii et veneris, hora X.

Exercitiis practicis, a provectioribus instituendis, item *repetitorio de iure civili, mercatorio et maritimo* praeërit J. VAN HALL, diebus horisque postea indicandis.

Historiam iuris patrii civilis adumbrabit J. VAN HALL, die lunae, hora I.

Historiam gentium recentiorum politicam tradet I. ACKERSDYCK, diebus martis, iovis et saturni, hora IX.

Statisticam I. ACKERSDYCK, iisdem diebus, hora XI.

Oeconomiam politicam docebit I. ACKERSDYCK, diebus lunae, mercurii et veneris, hora XI.

Disciplinae Iuris naturalis fata et praecipua placita exponet G. G. VREEDE, diebus lunae, mercurii et veneris, hora IX.

Ius publicum Batavum tradet G. G. VREEDE, diebus lunae et martis, hora VIII.

Ius gentium Europaeum G. G. VREEDE, diebus martis et saturni, hora X.

Selecta *de necessitudine Batavorum cum populis exteris, ab anno* 1581 *usque ad nostra tempora,* tradet G. G. VREEDE, die saturni, hora I.

Ius criminale, tam *Batavum* quam *commune,* docebit G. G. VREEDE, diebus mercurii, iovis et venis, hora VIII.

Codicem quaestionum criminalium explicabit G. G. VREEDE, diebus iovis, hora X, veneris, hora I, saturni, hora VIII.

In FACULTATE PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITTERARUM HUMANIORUM.

Logicam docebit C. G. OPZOOMER, diebus iovis, veneris et saturni, hora II.

Metaphysicam C. G. OPZOOMER, diebus iovis, veneris et saturni, hora III.

Historiam philosophiae veteris enarrabit S. KARSTEN, diebus lunae et iovis, hora II, aliâve commodiore.

Litteras Latinas A. VAN GOUDOEVER docebit, diebus martis, iovis, veneris, hora XI, interpretando Sallustii *Belli Jugurthini* partem posteriorem et Virgilii I. III *Aeneidos.*

Antiquitatem Romanam A. VAN GOUDOEVER, diebus martis, iovis, veneris, hora X.

Litteras Graecas docebit S. KARSTEN, diebus lunae, martis, iovis et veneris, hora XII, interpretando locos selectos ex Homeri et Hesiodi carminibus, e Platonis opere *de Rep.,* et Plutarchi Vitas *Periclis* et *Alexandri M.*

Antiquitatem Graecam S. KARSTEN, diebus mercurii et veneris, hora IX.

Litteras Hebraicas tradet I. C. SWYGHUISEN GROENEWOUD, cum exponenda *Grammaticâ;* tum *hujus* ut et *Syntaxeos* usu in legendis quibusdam V. F. capitibus historicis monstrando, diebus lunae, hora I, martis, hora II, mercurii, hora X et II.

Litteras cum *Aramaeas* tum *Arabicas,* I. C. SWYGHUISEN GROENEWOUD, die martis, hora XI, et die mercurii, hora XII.

Antiquitatem Hebraicam I. C. SWYGHUISEN GROENEWOUD, diebus lunae, martis, mercurii, et iovis, hora IX.

Ceterum provectiorum commilitonum desideriis, quoad poterit, satisfaciet libentissime I. C. SWYGHUISEN GROENEWOUD.

Litteras Belgicas et litterarum Belgicarum Historiam exponet L. G. VISSCHER, diebus lunae, martis, veneris et saturni, hora X.

Praecepta stili bene Belgici L. G. VISSCHER, diebus martis, iovis et saturni, hora II.

Historiam gentium antiquarum, praecipue *Imperatorum Romanorum* aetatem, enarrabit S. KARSTEN, die martis, hora I, mercurii, hora XII, iovis, hora I.

Historiam medii aevi et recentiorum temporum I. ACKERSDYK, diebus mercurii et veneris, hora I.

Historiam Patriae L. G. VISSCHER, diebus lunae et martis, hora XI, iovis, hora X, saturni, hora XI.

Institutiones paedagogicas habebit S. KARSTEN, die saturni, hora IX et X, partim *metrica* explicanda, partim moderandis scribendi et interpretandi exercitiis.

Disputandi exercitationes, alternis hebdomadibus instituendas, moderabuntur A. VAN GOUDOEVER et S. KARSTEN.

G. DORN SEIFFEN, Litt. Hum. Lector, praecipua tam antiquarum quam recentiorum gentium historiae facta enarrabit, gentesque, quod ad culturae progressus, inter se comparabit, diebus mercurii et saturni, hora XI aliave, commilitonibus magis commoda.

In FACULTATE MEDICA.

Anatomen docebit I. L. C. SCHROEDER VAN DER KOLK, quater per dierum hebdomadem, hora IV.

Dissectionibus cadaverum anatomicis, opportuno anni tempore instituendis, praeërit quotidie I. L. C. SCHROEDER VAN DER KOLK.

Anatomen generalem docebit et *organorum fabricam subtiliorem normalem et morbosam* demonstrabit P. HARTING, diebus mercurii et veneris, hora I.

Physiologiam I. L. C. SCHROEDER VAN DER KOLK, diebus lunae, martis et iovis, hora VIII matutina, die mercurii, hora IX.

Experimentis et *indagationibus physiologicis* et *microscopicis* in laboratorio physiologico quotidie praeërit F. C. DONDERS.

Biologiam generalem exponet F. C. DONDERS, die mercurii, hora XI, die iovis, hora X.

Pathologiam, sectionibus cadaveris illustratam, exponet F. C. DONDERS quater per dierum hebdomadem, hora IX.

Anatomen pathologicam, bis per dierum hebdomadem, I. L. C. SCHROEDER VAN DER KOLK, hora auditoribus commoda.

Materiem medicam et praecipua *therapiae generalis* capita exponet G. I. LONCQ, diebus lunae, mercurii et veneris, hora II.

Pharmacologiam et *Historiam plantarum medicinalium* tradet P. HARTING, die iovis, hora XI et veneris, hora XII.

Pharmaciam G. I. MULDER, die martis, hora XI.

Nosologiam et *therapiam specialem* G. I. LONCQ, diebus martis, iovis et saturni, hora IX.

Exercitationes clinicas in arte medica quotidie moderabitur G. I. LONCQ, hora XI, in Nosocomio Academico.

Exercitationes clinicas in ophthalmiatria moderari cupit F. C. DONDERS, ac, data opportunitate, moderabitur.

Theoriam artis chirurgicae tradet L. C. VAN GOUDOEVER, quater per dierum hebdomadem, horis deinceps indicandis.

Exercitationes polyclinicas in arte chirurgica, diebus lunae, mercurii et veneris hora IX; *ophthalmiatricas,* diebus martis, jovis et saturni, hora X; *clinicas* vero tum *chirurgicas* tum *ophthalmiatricas* quotidie moderabitur L. C. VAN GOUDOEVER.

Operationibus chirurgicis in cadavere instituendis, qualibet oblata occasione, praeërit L. C. van GOUDOEVER.

Deligandi exercitationes moderabitur L. C. van GOUDOEVER, die lunae hora V—VII post meridiem.

Artis obstetriciae theoriam, morbos puerperarum et neonatorum exponet L. C. van GOUDOEVER, diebus martis, mercurii et iovis, hora I post meridiem.

Exercitationibus obstetriciis practicis praeërit L. C. van GOUDOEVER, diebus lunae et veneris, hora XII—II, et ad parturientium lectulos, qualibet oblata occasiene.

Medicinam forensem exponet F. C. DONDERS, inde a feriis aestivis usque ad d. XV. m. Februarii, diebus mercurii, iovis et veneris, hora II.

B. F. SUERMAN, aetatis caussa munus academicum jamjam ex lege depositurus, pro lectionibus, quas antea habuit, selecta quaedam e disciplina pathologica et chirurgica tractabit capita, speciminibus e museo suo illustranda, diebus lunae et mercurii, hora VIII matutina.

Summam item eorum, quae de rite perfungendo medici officio ipse longo artis exercitio didicit, cum commilitonibus communicabit, diebus et horis deinceps indicandis.

I. I. WOLTERBEEK, quamvis munere suo defunctus sit, civibus tamen Academicis officia humanitatis praestare, praesertim Medicinae studiosis qualibet opportunitate prodesse, haud recusabit.

J. H. HISGEN, litterarum Germanicarum Lector, diebus et horis auditoribus commodis, *Litteras Germanicas et Litterarum Germanicarum historiam, inde a sec. XVIII,* exponet.

J. VENNING, litterarum Anglicarum Lector, *Litteras Anglicas* docebit, hora auditoribus commoda.

L. de FRANCE, Academicus gladiatoriae artis Magister, quotidie aptum et elegantem gladii usum docebit.

Bibliotheca Academica diebus lunae, martis, mercurii, iovis et saturni, ab hora XII in IV, feriarum autem tempore singulis diebus iovis, ab hora I ad III, unicuique patebit. Museum Zoologicum quotidie patebit.

Met dit nummer der *Staats-courant* worden verzonden vel 93—96 van het Bijblad II, inhoudende het slot van het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 24sten, en het geheele verslag der zitting van genoemde Kamer van den 25sten dezer.

Rhijnhoogte te Keulen: den 24sten Augustus 8 voet 9 duim (8 voet 6½ duim Rhijnl.).

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN,

RENTEBETALING OP HET GROOTBOEK DER 3 PERCENTS NATIONALE SCHULD.

De Minister van Finantien maakt bekend, dat de bovenstaande Rentebetaling zal geschieden op de navolgende Bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Op het Vijfde Bureau:

voor de Kapitalen, ingeschreven onder Letter A tot en met K;

Op het Zesde Bureau:

voor de Kapitalen ingeschreven onder Letter L tot en met Z.

En wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende primo September 1853, van Donderdag den eersten tot en met Vrijdag den negenden dier maand en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag den twaalfden September 1853 tot en met den 15den Januarij 1854.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk Besluit dd. 18 Mei 1818 (*Staatsblad* nº. 24), *voor de tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen Regthebbenden op de Renten over het halfjaar, verschenen geweest op primo Maart 1849.

's Gravenhage, den 17den Augustus 1853, nº. 58.

De Minister voornoemd,
Van Doorn.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van Belanghebbenden, dat door het verloopen van het *Friesche Zeegat, de uiterton en de buitenste tonnen,* om de oost zijn gebragt, en het getal verminderd is met *eene zwarte* en *eene witte ton*, zoodat thans *de witte vaandelton*, de *vierde witte ton* is bij het naar binnenkomen; dat tevens de bonte ton, ter aanwijzing van het Zeegat, vervangen is door eene *roode ankerboeivormige ton* met *topkorf*.

Deze roode ankerboeivormige ton is gelegen in 100 palmen diepte, op de peilingen:

de groote kaap op Schiermonnikoog Z ¾ O.
idem op de Engelschmansplaat Z. W. ¾ Z.

Het merk, waarop deze ton, uit zee komende, kan gevonden worden is: *de toren van Wierum in drieën, met de kapen op de Engelschmansplaat* (namelijk *Wierum* bewesten de *kleine kaap*).

De *buitenste* of *1ste zwarte ton* ligt in 42 palmen diepte, en in de peilingen:

de groote kaap op Schiermonnikoog Z. t. O. ¼ O.
idem op de Engelschmansplaat Z. W. t. Z.

De *buitenste* of *1ste witte ton*, ligt in 45 palmen diepte, peilende:

de groote kaap op Schiermonnikoog Z. t. O.
idem op de Engelschmansplaat Z. W. ½ Z., en op het merk *de toren van Wierum in de kleine kaap op de Engelschmansplaat.*

De koers is Z. W. t. Z. van de roode ton, genoegzaam middens vaarwater, tot bij de vierde ton. De minste diepte op den drempel in het vaarwater is 33 à 35 palmen; langs de witte tonnen is de minste diepte.

Naar binnen is wijders de betonning hetzelfde gebleven. Men zij indachtig, dat bij noordelijke winden en over de eb, het vaarwater tusschen de buitentonnen, veelal zeer moeijelijk is, en men aldaar dan hol water aantreft. Met zuidwestelijke winden over den vloed, is moeijelijk naar binnen te komen. De peilingen zijn per miswijzend kompas, en de diepten bij gewoon laag water.

Weldra zal ook het *Middelgat* betond worden, en daarvan alsdan aankondiging geschieden.

's Gravenhage, den 18den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN SCHEEPVARENDEN OP DE ZUIDERZEE.

De Minister van Marine brengt ter kennis van Belanghebbenden, dat het vaarwater *de Geul* of zoogenaamde *Boontjes*, ten jare 1851 met *drie boeijen* afgebakend, thans zoodanig is verzand bevonden, dat die afbakening verder nutteloos is te achten, en dat mitsdien bevelen gegeven zijn, om gezegde boeijen weg te nemen.

's Gravenhage, den 23sten Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

*** De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt Verwittigt alle civile Veeartsen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om de betrekking van *Paardenarts der 3de klasse* bij de Armee hier te lande te vervullen, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en *portvrij* in te zenden, vóór den 10den September aanstaande aan hem Inspecteur kunnen aanmelden, bij welk verzoekschrift de volgende bewijzen moeten worden overgelegd, als:

1º. eene geboorte-acte, ten bewijze van eenen ouderdom beneden de 30 jaren:

2º. een bewijs van ongehuwd te zijn;

3º. een bewijs van voldane dienstpligtigheid aan de Nationale Militie;

4º. een bewijs van goed zedelijk gedrag, af te geven door de Regering hunner woonplaats;

5º. een bewijs van geschiktheid voor de Militaire dienst, af te geven door den Eerstaanwezenden Officier van Gezondheid bij het garnizoen in hunne woonplaats, of in het naastbijgelegen garnizoen;

6º. een bewijs van afgelegd examen als Veearts der eerste of tweede Klasse aan 's Rijks Veeartsenijschool te *Utrecht*.

Na overlegging van welke bewijsstukken hun de gelegenheid zal worden verschaft om voor eene daartoe benoemde Commissie, aan 's Rijks Veeartsenijschool, bij een volgens vastgesteld programma af te nemen examen, bewijzen te geven van voldoende bekwaamheid voor de betrekking welke door hen verlangd wordt; omtrent welk programma de noodige inlichting bij hem Inspecteur kan worden verkregen.

Ter hunner verder narigt dient, dat de bevordering tot hoogere rangen onder de Paardenartsen plaats heeft ten gevolge van nader voor dien hoogeren rang af te leggen examen en dat aan de betrekking van Paardenarts der 3de Klasse is verbonden een jaarlijksch tractement van f 800 en de rang van 2den Luitenant bij het Leger.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1853.

Dr. Snabilie.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Bij besluit van den Raad der gemeente Oud Alblas van 1 Augustus 1853, goedgekeurd bij dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van 10 Augustus 1853, is bepaald dat de Jaarmarkt binnen die gemeente welke in de maand September invalt, voortaan niet meer zal worden gehouden, aangezien de bestaande Veemarkten in de maanden October en November zoo spoedig daarop volgen.

Burgemeester en Wethouders
J. v. L. Bisdom.
J. Sprong, *Wethouder.*

*** Burgemeester en Wethouders der gemeente Edam brengen bij deze ter kennis der Belanghebbende Houders van Stedelijke Obligatien, dat ingevolge het goedgekeurde plan van Liquidatie en Aflossing der Stads gevestigde Schuld, op den 9den Julij jl. heeft plaats gehad de twee en dertigste jaarlijksche Uitloting van Werkelijke en Uitgestelde Schuld, en dat alstoen zijn Uitgeloot de onderstaande Nummers, te weten:

Werkelijke Schuld.

Nº. 487	groot f	100	Nº. 484	groot f	100
» 557	»	100	» 572	»	100
» 630	»	100	» 653	»	100
» 489	»	100	» 499	»	100
» 417	»	100	» 173	»	200
» 517	»	100	» 90	»	200
» 606	»	100	» 47	»	200
» 6	»	200			

Terwijl Nº. 299, groot in kapitaal f 200, in 1852 Uitgeloot en alstoen voor de helft Aflosbaar gesteld, voor de wederhelft, ten bedrage van f 100, aan het hoofd der Uitloting is gebragt;

en Uitgestelde Schuld.

Nºs. 344, 163, 274, 349, 106, 276, 54, 309, 204 en 32, ieder groot honderd gulden.

Zullende gedurende de maand December eerstkomende, dagelijks, de Zon- en Feestdagen uitgezonderd, ten Kantore van den Heer Gemeenteontvanger, de eerstgemelde ten volle afgelost en de laatstgenoemde in Werkelijke Schuld geconverteerd worden.

Voorts dat Nº. 534, van de Obligatien Werkelijke Schuld, groot f 100, in 1852 uitgeloot, alsdan mede ter aflossing tegen het volle bedrag kan worden aangeboden.

En aan de Houders van Quitantien zonder Interest, gesproten uit de Stedelijke heffing van 1805, dat in dezen jare daarvan zijn Uitgeloot en tot heden de Aflossing niet is gevraagd geworden van de volgende Nommers, als:

Nº. 662	groot f	5.05	Nº. 1089	groot f	2.50
» 401 restant	»	3.27½	» 451 restant	»	4.05
» 369	»	3.00	» 1116	»	100.00

Tot welker aflossing dus, mede tegen het volle bedrag, alsnog ten kantore en op het tijdstip bovengemeld, gelegenheid wordt gegeven

Edam, den 20sten Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. J. Versteegh.
De Secretaris,
J. de Bruine *Johsz.*

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.